

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : डिसेंबर – २०२५
द्वितीय वर्ष
सत्र – ४
विषय:- भारतीय समाज (भाग-२) (SC-403)

दिनांक: ०९/१२/२०२५

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

(४०)

१. भारतीय समाजातील विविधतेस कारणीभूत घटक कोणते?
२. अनुसूचित जातींच्या समस्यावरील उपाययोजना स्पष्ट करा.
३. पूर्वप्राथमिक आणि प्राथमिक शिक्षणावर माहिती द्या.
४. आदिवासी कोणास म्हणावे? आदिवासी समाजाची प्रमुख लक्षणे स्पष्ट करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. अनुसूचित जातींच्या समस्या लिहा.
२. स्वातंत्र्योत्तर काळातील शासन आणि शिक्षण यांच्यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा.
३. नवीन शैक्षणिक धोरणावर माहिती द्या.
४. आदिवासींच्या आर्थिक समस्या कोणत्या ते स्पष्ट करा.
५. आदिवासींच्या सामाजिक व सांस्कृतिक समस्या स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. स्त्रियांची परिस्थिती सुधारण्यासाठी कायद्याची भूमिका स्पष्ट करा.
२. भारतातील माध्यमिक व उच्च शिक्षणाविषयी माहिती द्या.
३. प्रौढ शिक्षणाच्या कार्यक्रमावर माहिती लिहा.
४. भारतातील आदिवासी कल्याण कार्यक्रमावर टिपण लिहा.

Translation in English

Sub: Indian Society (Part-II) (SC-403)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Which are the various factors responsible for diversity in India? Explain.
2. Explain in detail the schemes to solve the problems of scheduled castes.
3. Discuss on Pre-primary and Primary education in detail.
4. Who should be called Tribal? Explain the main characteristics of Tribal Society.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain on various problems of scheduled castes.
2. Illustrate on the inter relation between state and education in post Independent period.
3. Write a note on New Educational Policy.
4. Discuss on various economic problems of Tribal people.
5. Explain in detail the social and cultural problems of Tribal Society.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Role of law in improvement of women's status.
 2. Explain in detail on Indian Primary and Secondary education.
 3. Write in brief on adult education.
 4. Write a note on the tribal welfare program in India.
-